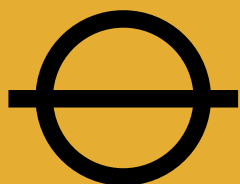

25-26

*UNEARTHED*TM

FORMAKUNTZA PROGRAMAK:
BISITA ERRONKAK

**FIRST
LEGO
LEAGUE**
EUSKADI

 innobasque
Berrikuntzaren Euskal Agentzia
Agencia Vasca de la Innovación

STEAM
euskadi
EUSKO JAURLANITZA GOBIERNO VASCO

Arkeologian oinarritutako denboraldi berri bat!

Aurkitzen dugun artefaktu bakoitzak istorio bat dauka atzean.

Tresna bakoitzak, berrikuntza bakoitzak, artelan bakoitzak gure aurretik egondako pertsona eta ideiekin lotzen gaitu. STEM trebetasunak eta talde lana erabiliz, gaur egun inoiz baino gehiago sakondu dezakegu aurkikuntzetan.

UNEARTHED™ erronkan, **FIRST LEGO League**ko taldeek iragana ezagutuko dute etorkizuna aurkitzeko.

UNEARTHED™

Bisitetan izena emateko egutegia

- Ikastetxeak izen-ematearen ordenaren arabera onartuko dira (formulario 1 ikastetxeko)
- Kupoak murriztuak izango dira (bisita 1 zentroko)
- Bisitak grabatuak izango dira
- *Explore* zein *Challenge*-erako bisitak egongo dira
- Larunbaten batean ere bisitak egongo dira

FORMULARIOAREN BIDALKETA ETA IZEN-EMATEEN IREKIERA

Urriaren 13an

IZEN-EMATEAK

Urriaren 20ko 12:00ak arte

BAIEZTAPENAK

Urriaren 24an

BISITAK

2025eko azaroan eta abenduan

Bisita presentziala

Data	Bisita	Hizkuntza	Erakundea
Azaroak 4, 13,15 eta 28	Misterio lurperatua EXPLORE	Euskara / Gaztelania	Arkeologia Museoa (Bilbo)
Azaroak 4, 5, 6, 7, 21 eta 28	Santimamiñe: milaka urteko paisaia	Euskara / Gaztelania	Santimamiñe (BizkaiKOA)
Azaroak 4, 7, 8, 11 eta 14	Plazaren Bihotzean. Iragana oinen azpian.	Euskara / Gaztelania	Bilboko Berreginen Museoa
Azaroak 4, 5, 6 eta 7	Roma “gure historiaren influencer” EXPLORE	Euskara / Gaztelania	Arabako Arkeologia Museoa, BIBAT
Azaroak 4, 5, 6 eta 7	Iruña - Veleia: Abentura arkeologikoa!	Euskara / Gaztelania	Iruña Veleia (BIBAT)
Azaroak 14 eta 15 Abenduak 18	Aurkikuntzatik Museora: aurkikuntza baten bidaia	Euskara / Gaztelania	Arkeologi Museoa (Bilbo)
Azaroak 18 eta 25	Misterioak argitzen arkeologoen etxean	Euskara	Aranzadi Zientzia Elkarte
Abenduak 3	Bidaia sentzoriala historiaurrea eta biziraupen-teknikak	Euskara	Ekainberri

EXPLORE

taldeei
zuzendutako
bisita

Misterio lurperatua

Bisita interaktiboa museoan zehar, non Bizkaiko Historiaurrea ezagutu ahal izango dugun eta gure historiaren hondarrak zeure eskuetan eduki. Gainera, arkeologia-talde bat osatuko dugu, Bizkaiko Historiaurreko misterioak induskatzeko eta lurpetik ateratzeko eta gure iraganetik ikasteko.

Edukiak

Jardueraren sarrera laburra. Taldea bi taldetan banatuko dugu.

Talde bat tailerrera doa eta bestea museora. Zati bakoitza 50 minutukoa izango da gutxi gorabehera. Ondoren, 15 minutuko atsedenaldia eta talde aldaketa.

Museoan, erakusketa iraunkorra bisitatzen da. Paleolitoa eta Neolitoa azaltzen. Kronologikoki egiten da, galderetarako tarteak utziz eta beira-arasa eta bideo interaktiboekin elkarreraginean. Erreplikak bertatik bertara jotzeko aukera izateaz gain.

Tailerrean taldeka induskatuko dugu, pieza arkeologikoak ateraz. Ondoren, hondakinak garbitu, ordenatu eta sailkatu egingo ditugu. Azkenik, behar bezala gordetzeko eta kontserbatzeko prestatzen dira.

Profesionalak

Arkeologia Museoko Didaktika taldea. Artearen Historian eta Historiak unibertsitate-ikasketak dituzten bi pertsonako talde batek osatzen du. Gainera, graduondoko ikasketak egin zituen Arkeologian eta Ondarearen Kudeaketan. Arkeologiako landa-proiektuetan esperientzia izatea. Eta generoari, inklusioari eta irisgarritasunari buruzko berriazko prestakuntza.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 4: 10:00 eusk.
- Azaroak 13: 10:00 gazt.
- Azaroak 15: 12:00 eusk.
- Azaroak 28: 10:00 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Arkeologia Museoa.
Bilbo. (Bizkaia)

Hizkuntza

Euskaraz eta gaztelaniaz

Iturriak, baliabideak

<https://www.bizkaikoa.bizkaia.eus/detalleContenido.asp?t=1&id=68>

Santimamiñe: milaka urteko paisaia

90 minutu inguruko bisita gidatua. Bisita bi espaziotan eskaintzen da: aztarnategi arkeologikoan (kobazuloaren lehen 30 metroak) eta kobazuloaren eta labar-artearen erreplika birtual batean, ondoko ermita baten barruan garatzen dena. Haitzuloa 2006an itxi zen, labar-arte kontserbatzeko irizpideei jarraituz.

Edukiak

Ekipamenduak bisita gidatuak eskaintzen ditu era guztietako jendearentzat, ikastetxeak barne, Haur Hezkuntzatik hasi eta Batxilergo eta Lanbide Heziketaraino. Santimamiñeko gida bakoitzak gehienez 25 laguneko talde bati bisita gidatua eskaintzen dio.

Talde ugariagoen kasuan, ikastetxeetan ohikoak direnak, bi gidarik egiten dute zeregina txanda berean: taldea bitan banatzen da eta azpitaldeetako baten aztarnategi arkeologikoan hasten du bisita, bestea erreplika birtualean hasten den bitartean.

Profesionalak

Bisita gidatuen eta Santimamiñeko arretaren zerbitzuko langileek, lan postuaren baldintzetan eskatzen den bezala, prestakuntza dute Giza Zientzietan, Artean eta Komunikazioan, baita hizkuntzetan ere.

Santimamiñeko gidari/hezitzaileek eskaintzen dute jendeari harrera egiteko, informazioa zabaltzeko eta bisita gidatuak egiteko zerbitzua. Espezialistentzako eta langile zientifikoentzako bisitak BizkaiKOAK esleitutako espezialistek egingo dituzte.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 4: 10:30 eusk. eta 12:00 eusk.
- Azaroak 5: 10:30 eusk. eta 12:00 eusk.
- Azaroak 6: 10:30 gazt. eta 12:00 gazt.
- Azaroak 7: 10:30 eusk. eta 12:00 eusk.
- Azaroak 21: 10:30 gazt. eta 12:00 gazt.
- Azaroak 28: 10:30 eusk. eta 12:00 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Santimamiñe. (BizkaiKOA, Bizkaia)

Hizkuntza

Euskaraz eta gaztelaniaz

Iturriak, baliabideak

<https://www.bizkaia.eus/kultura/ondarea/kobie/>

Plazaren Bihotzean. Iragana oinen azpian.

Mariaren Bihotza plazako aztarnategira bisita egingo da, eta hiri-lurzoruan arkeologia-indusketa bat egiteak eta ondoren balioa emateak dakartzan erronkak azalduko dira.

Edukiak

Mariaren Bihotza plazako aztarnategiaren eta aztarnategiaren aurkezpena.

Indusketa-prozesua azaltzea, hasierako prospekzioetatik hasi eta bisitagarri egiteko espazioak egokitu arte.

Aztarnategia induskatzen eta haren balioa nabarmentzen parte hartu duten profesionalen taldeen zerrenda.

Profesionalak

BBMko Hezkuntza Zerbitzua. Bilbao Bizkaia Museoak erakundearen hezkuntza-programa eta bisitak egiten urtetako esperientzia duten profesionalak. Gainera, Mariaren Bihotza plazako aztarnategiaren indusketa-fase guztiak eta balioa emateko fase guztiak bertatik bertara bizi izan dituzte.

Iturriak, baliabideak

Aztarnategia.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 4: 10:00 eusk. eta 11:30 eusk.
- Azaroak 7: 10:00 gaz eta 11:30 eusk.
- Azaroak 8: 10:00 eusk. eta 11:30 gazt.
- Azaroak 11: 10:00 eusk. eta 11:30 eusk
- Azaroak 14: 10:00 eusk. eta 11:30 gazt.

Jarduera ematen duen erakundea

Bilboko Berreginen Museoa.
San Frantzisko, 14.
48003 (Bizkaia)

Hizkuntza

Euskaraz eta gaztelaniaz

Informazio gehiago

Gehienez 25 laguneko taldeak

EXPLORE
taldeei
zuzendutako
bisita

Erroma “gure historiaren influencer”

Erromatar kulturaren herentzia ezagutuko dugu Arabako Arkeologia Museora egindako bisita interaktibo baten bidez. Gainera, tailer didaktiko batek antzinako Erromako ordutegiak eta ohiturak erakutsiko dizkigu, eta klepsidra bat eraikiko dugu.

Edukiak

1. Bisita interaktiboa: ROMA 2.0.

Jakin gabe erabiltzen dugun herentzia. Ibilbide dinamiko baten eta aurkikuntza jolas baten bidez, haurrek Erromako kulturak Inperioko lurraldeetako bizitza nola eraldatu zuen aztertuko dute.

- Galtzadak, erromatar etxeak, termak, idazketa sistemak, latina eta gaur egun ere gure eguneroko bizitzan jarraitzen duten beste berrikuntza asko ezagutuko dituzte.
- Esperientziak ikastea eta jolastea uztartzen ditu, iraganarekiko jakin-mina eta orainean izan duen arrastoa aitortzea.

2. Tailer didaktikoa: Erromako tik tak-a: Klepsidra eraikitzen.

Gaur egun beti dakigu zer ordu den erloju, mugikor edo elektrizitateari

esker, eguneroko erritmoa markatzen diguna. Baina... zer gertatzen zen duela 2000 urte?

- Egunez, erromatarrek eguzki-erlojua erabiltzen zuten.
- Gaez, greziarrendik klepsidra hartu zuten oinordetzan, iluntasunean denboraren iragaitea neurtzeko aukera ematen zuen urezko erlojua.

Tailer honetan ikasleek:

- Antzinako Erroman pertsona baten bizitzan egun bat nolakoa zen jakingo dute.
- Beren klepsidra eraikiko dute, antzinateko kronometroa.

Txikienean historia modu praktiko, dibertigarri eta parte-hartzailean ikas dezaten pentsatutako esperientzia da, erromatarren asmamenarekin eta haren ondarearekin bat eginez.

Profesionalak

Bisitak eta tailerrak Arkeologian, Zaharberritzean eta Historian trebatutako eta mota honetako jardueretan esperientzia handia duten hezitzaileek emango dituzte. Kulturalia S.C. enpresako kide dira.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 4: 10:00 eusk.
- Azaroak 5: 10:00 eusk.
- Azaroak 6: 10:00 gazt.
- Azaroak 7: 10:00 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Arabako Arkeologia Museoa, BIBAT. Aiztogile kalea, 54 01001 Gasteiz. (Araba)

Hizkuntza

Euskaraz eta gaztelaniaz

Iturriak, baliabideak

<https://arkeologiamuseoabibat.eus/es/>

Iruña - Veleia: Abentura arkeologikoa!

Bisita gaitzazu Iruña Veleiako Aztarnategi Erromatarrean: Zatoz iraganera eta ikusi nola bizi ziren duela mende batzuk. Ikasi arkeologiaren eta kontserbazio historikoaren sekretuak.

Edukiak

Iruña-Veleia sekretuz betetako lekua da: egitura bakoitzak, pasarte bakoitzak eta inskripzio bakoitzak duela mende asko pertsonak nola bizi ziren kontatzen du.

Arkeologoek nola lan egiten duten:

- Aurkikuntza: azterketa historikoak, mapak, aietiko argazkiak, kondairak, ahozko tradizioa eta georradarrak arrastoak aurkitzeko.
- Indusketa: lurpetik aurkitutakoak kontu handiz atera, sistema eta tresna zehatzak erabiliz.
- Erregistroa: pieza bakoitzari argazkia atera, marraztu eta apuntatu.
- Interpretazioa: eguneroko bizitza berreraikitzea.

- Kontserbazioa: objektuak babestea eta profesionalen arabera analizatzea, diziplina anitzeko taldeetan.

Museoaren misioa:

- Etorkizuneko belaunaldientzat historia gordetzea.
- Iraganeko pertsonak nola bizi ziren ikertzea eta erakustea.
- Ondarea guztiengana hurbiltzea eta haren balorazioa sustatzea.

Zure misioa:

- Arkeologia nola egiten den behatzea.
- Metodoak eta tresnak aurkitzea.
- Historia gordetzeak duen garrantziaz jabetzea.
- Istorioa zure oinen azpian dagoela sentitzea, deskubritua izateko zain.

Profesionalak

Bisitak eta tailerrak Arkeologian, Zaharberritzean eta Historian trebatutako eta mota honetako jardueretan esperientzia handia duten hezitzaileek emango dituzte. Kulturalia S.C. enpresako kide dira.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 4: 10:00 eusk.
- Azaroak 5: 10:00 eusk.
- Azaroak 6: 10:00 gazt.
- Azaroak 7: 10:00 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Arabako arkeologia museoa.
Bibat. 01195 Villodas/Billo-
da. (Araba)

Hizkuntza

Euskaraz eta gaztelaniaz

Iturriak, baliabideak

<https://arkeologiamuseoabibat.eus>

Aurkikuntzatik Museora: aurkikuntza baten bidaiak

Bilboko Arkeologia Museora bisita espezializatua. Bizkaiko Burdin Aroa eta erromatarren garaia ezagutuko ditugu, gure museoan gordetako aztarna arkeologikoetatik hasita. Horrez gain, aztarnategitik beira-arasa batean ikusgai dagoen arte gainerako arkeologoek egiten duten bidaiak ezagutuko dugu.

Edukiak

Jardueraren aurkezpena eta sarrera. Taldea bi taldetan banatuko da.

- Batek Burdin Aroa eta erromatar garaia ezagutzen ditu eta galderen bidez eta museografian oinarrituz, aztarna arkeologikoetatik iragana berreraikitzeak suposatzen dituen erroka eta zailtasunak planteatzen ditugu.
- Beste taldea museoko alde ezkutu eta erreserbatuetara joango da eta aztarnategi, garbiketa eta kontsolidaziotik

aztarna arkeologiko baten egiten duen bidaiak ezagutuko dugu: piezak ordenatu, sailkatu eta gorde. Museoko biltegia ere bisitatuko dugu, pieza originalak nola gordetzen diren ikusteko. Amaitzeko, zaharberritze-laborategia bisitatuko dugu, gai eta tresna espezifikoekin piezak nola konpontzen eta kontserbatzen diren ikusteko.

Profesionalak

Arkeologia Museoko Didaktika taldea. Artearen Historian eta Historian unibertsitate-ikasketak dituzten bi pertsonako talde batek osatzen du. Gainera, graduondoko ikasketak egin zituen Arkeologian eta Ondarearen Kudeaketan. Arkeologiako landa-proiektuetan esperientzia izatea. Eta generoari, inklusioari eta irisgarritasunari buruzko berriazko prestakuntza.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 14: 10:00 eusk. eta 11:30 gazt.
- Azaroak 15: 16:30 eusk.
- Abenduak 18: 10:00 eusk. eta 11:30 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Arkeologia Museoa.
Bilbo. (Bizkaia)

Hizkuntza

Euskaraz eta gaztelaniaz

Iturriak, baliabideak

www.bizkaikoa.bizkaia.eus/detalleContenido.asp?t=1&id=68

Misterioak argitzen arkeologoen etxean

Arkeologoen etxera bisita bat egingo dugu. Aranzadi Zientzia Elkartearen bidez 50. hamarkadatik arkeologoen etxea da, eta beraz, hemen barruan ikusi ahal izango dugu belaunaldiz belaunaldi nola garatu den Euskadi mailan arkeologiaren zientzia gaur egun arte.

Edukiak

Aranzadi Zientzia Elkartearen Euskal Herriko arkeologia munduan erreferentea da. Hemengo arkeologoak izan dira gure lurralde mailan aurkikuntza arkeologiko garrantzitsuenak egin dituztenak, adibidez: Ekaingo labar margoak, Irulegiko eskua, Altxerriko margoak, Ekaingo plaketa, Torreko hezurra eta abar.

Etxe honetan ikasi, landu eta ikertu dituzte aurkikuntza guzti horiek. Eta arkeologoak industen ez daudenean, Aranzadi Zientzia Elkartean daude lan eta lan.

Bisita honetan euskal arkeologiari buruzko historia ezagutuko dugu, urteetan egin duten lana erakutsiz eta Aranzadin egongo diren arkeologoei galderak egiteko aukera izango dugu, beraien eguneroko lana ikusiz.

Profesionalak

Aranzadiko arkeologoak egongo dira bisita honetan. Profesional hauek izango dira lehen pertsona hitz egingo dutenak, benetazko adibideak jarraiz.

Bisita gidatua Aranzadiko komunikazio arduradunak egingo du.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

- Azaroak 18: 10:00 eusk.
- Azaroak 25: 10:30 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Aranzadi Zientzia Elkartearen.
Zorroagagaina, 11 20014
Donostia / San Sebastián.
(Gipuzkoa)

Hizkuntza

Euskaraz

Iturriak, baliabideak

www.aranzadi.eus

Bidaia sentsoriala historiaurrera eta biziraupen-teknikak

Nola bizi zen duela 14.000 urte Ekaingo zaldia margotu zituen gizakia? Zergatik margotu zituen, eta zer teknika erabili zituen? 2008an Munduko Ondare izendatu zuten, eta Ekaingo kobazuloak eta haren pinturak “Kuaternarioko zaldi-multzorik perfektuena” osatzen dute. Zentzumenen bidez bidaiatzeko eta historiaurreko biziraupen teknikak ezagutzeko garaia da, baita sua egiten, margotzen eta ehizatzen ikasteko ere, gizaki primitiboa bezala.

Edukiak

Bidaiatu dezagun historiaurrera zentzumenen bitartez. Ekaingo margoak margotu zituen gizaki primitiboa muturreko baldintzetan bizi izan zen, eta horrek bizirauteko teknikak garatzea ekarri zion.

Hasierako testuinguruan kokatuko da, sarrerako hallean, eta historiaurreari, glaziazioari edo gizaki primitiboari buruzko lehen pintzelkadak emango dira.

Ondoren, zentzumenen bidez historiaurrean murgilduko gara, eta, adituen erakustaldi baten bidez, gizakiak sua egiteko, pintatzeko eta ehizatze erabili zituen teknikak eta materialak ikasiko ditugu.

Ekaingo pinturak hezetasun, iluntasun eta isiltasuna sentituz margotu zituzten gizakien azalean ere jarriko gara, erreplika dotorera bisita gidatuan. Margolan horien esanahia interpretatzen jakingo dugu?

Profesionalak

Aitziber Gorrotxategi: Ekainberriko zerbitzuko arduraduna eta historiaurrean aditua.

Bisita presentzialak

Eguna eta ordua

· Abenduak 3: 14:00 eusk.

Jarduera ematen duen erakundea

Ekainberri.
Ekainbidea z/g 20740
Zestoa. (Gipuzkoa)

Hizkuntza

Euskaraz

Informazio gehiago

Gehienez 25 lagunek
taldeak

Iturriak, baliabideak

<https://www.ekainberri.eus>